

Copyright photo

'Loofvernietigingsdata

Akkerbouwer Martijn van Marion wil dat de loofvernietigingsdata voor pootaardappelen opnieuw worden ingevoerd. Pootgoed wordt te laat geroid, het moet op de loofdooddatum dood zijn, stelt hij. „We zijn niet altijd tevreden over de kwaliteit van pootgoed. We telen voor de vrije markt. Beschikbaarheid en kwaliteit van poters zijn essentieel.”

Martijn van Marion uit Abbenbroek (ZH) ziet regelmatig dat pootgoedtelers hun pootgoed nog aan het rooien zijn, als hij al lang en breed consumptieaardappelen aan het oogsten is. „Dat zou niet moeten kunnen”, vindt hij. „Pootgoedtelers sturen te veel op kilo’s. Dat is op zich wel te begrijpen, maar kwantiteit gaat soms ten koste van kwaliteit. We zien geregeld plekken in de consumptieteel waar de opkomst een probleem is. Er is dan pootgoed uitgeleverd dat voor een deel niet opkomt, terwijl er wel voor is betaald. Als het materiaal niet aan de eisen voldoet, mag je het terugsturen. De vraag is echter wat je dan terugkrijgt en óf je het nog op tijd terugkrijgt. Je gaat de lat vanzelf wat lager leggen.”

Vroeger waren pootgoedtelers verplicht om op een bepaalde dag aan loofdoding te doen. Die data werden bepaald door de Vaste Commissie Pootaardappelen, op basis van de luizendruk in aardappelen. Van Marion: „Hoe langer een plant op het land staat, hoe groter de kans op virussen wordt. Virussen worden overgebracht door luizen en de luizendruk neemt toe naarmate de zomer vordert. Verder neemt ook de kans op rhizoctonia toe. Bovendien: hoe later je in het seizoen komt, hoe groter de oogststrico’s worden voor rot en bacteriën. Ook wordt het steeds lastiger om het pootgoed mooi droog te krijgen.”

Tegenwoordig worden wel adviesdata voor loofdoding afgegeven, maar de pootgoedteler is niet verplicht zich hieraan te houden. „Als na de adviesdata loofvernietiging plaatsvindt, kom je verplicht in de nacontrole van de NAK terecht”, legt hij uit. „Wij hebben regelmatig pootgoed aangeleverd gekregen, dat ondanks de nacontrole van de NAK van mindere kwaliteit was. Er zitten natuurlijk ook hele mooie partijen tussen, maar de kwaliteit valt vaak tegen. Dat is een klacht die breed onder consumptietelers leeft. Ik vind dat dit probleem door het herinvoeren van loofvernietigingsdata voor een deel te ondervangen is.”

Martijn van Marion heeft samen met zijn

vader Piet en achterneef Leen een akkerbouwbedrijf met 100 hectare land in Abbenbroek, onder de rook van Rotterdam. De akkerbouwers telen aardappelen, rode plantuien, gele zaaiuien, suikerbieten en tarwe. Verder wordt met een melkveehouder en een spuitkoolteler grond geruild voor de aardappelteelt. Het areaal aardappelen bestaat uit 45 hectare consumptieaardappelen voor de vrije markt, 2,5 hectare pootgoed en 5 hectare aardappelen bij Nedato in de pool. „Wij sorteren het grootste deel van de aardappelen voor de vrije verkoop”, vertelt Van Marion. „Als er partijen overblijven, bijvoorbeeld van een ras als Bintje of Ramos, gaan die nog wel eens naar de fritesindustrie.”

Voor aardappeltelers die voor de vrije markt telen, is het niet altijd eenvoudig om een licentie voor pootgoed te verkrijgen, vervolgt hij. Handelshuizen staan niet te springen om deze licenties aan vrije telers te geven. „Vooral in een jaar van schaarste op de pootgoedmarkt is het lastig voldoende pootgoed te genereren. Teeltjaar 2017 was een krap jaar, door de lage opbrengsten van vorig jaar en de enorme uitbreiding van de fritesindustrie. Een ander probleem waar we tegenaan liepen, was dat we dit jaar moeilijk hogere klasse pootgoed konden krijgen als uitgangsmateriaal voor de vermeerdering.”

De Zuid-Hollanders verbouwen al decennia zelf pootgoed om verzekerd te zijn van een goed product. „Beschikbaarheid en kwaliteit zijn zeer belangrijk voor ons. We telen 80 procent van het pootgoed zelf, 20 procent kopen we aan.” Door de eigen teelt hebben ze dit jaar voldoende pootgoed, maar ze hebben daarvoor wel in het rassenareaal moeten schuiven. „We telen voor de vrije markt, onze afnemers verwachten van ons een goede aardappel van specifieke rassen. De bedoeling is om in de nabije toekomst zelfvoorzienend te worden. Het bedrijf is de laatste jaren flink gegroeid, we sorteren het drievoudige van vijf

jaar geleden. We hebben nu een koelcel voor 2,5 à 3 hectare pootgoed. Er moeten eerst een paar bedrijfsaanpassingen worden doorgevoerd, voordat we verder kunnen uitbreiden.”

Van Marion teelt de rassen Bintje, Eigenheimer, Bildtstar, Frieslander, Nicola en Ramos. Het voordeel van eigen pootgoed is volgens hem dat je zeker bent van goed uitgangsmateriaal. „Wij telen ook wel eens een partij waarvan de kwaliteit niet naar wens is. Die slechte partijen kunnen we uitslecteren, dat hebben we zelf in de hand. Zo hebben we vorig jaar een ras teruggetrokken, omdat het pootgoed tegenviel.”

Ondanks de problemen om aan hoogstaand pootgoed te komen, bevalt het telen voor de vrije markt Van Marion uitstekend. Sorteren levert gemiddeld een betere prijs op, zegt hij. „Onze klanten zijn voornamelijk groenteboeren en grossiers. Als iemand vanmiddag belt voor een trailer gesorteerde aardappelen, gaan wij dat proberen te regelen. Hoewel dat soms lastig is, krijg je op deze manier wel een goede relatie met je afnemers. Dat is leuk en het geeft een bepaalde interactie. Maar een klant gaat vooral voor kwaliteit. Dat betekent dat wij perfect uitgangsmateriaal moeten hebben om een mooie en lekkere consumptieaardappel te telen. Je kunt geen slecht product verkopen. Dan komen je afnemers niet meer bij je terug.”

Volgens Van Marion zijn er momenteel gesprekken gaande tussen vertegenwoordigers van de pootgoed- en consumptieaardappelsector over de pootgoedkwestie. „Handelshuizen hebben wel in de gaten dat er iets moet gebeuren, dat er naar oplossingen moet worden gezocht. Herinvoering van loofvernietigingsdata zou een suggestie kunnen zijn. Ik verwacht dat hier wel wat protest vanuit de pootgoedtelers en handelshuizen tegen zal komen. En het is maar de vraag of de NAK het wil. Ik weet dat Nedato bezig is de kwaliteit van pootgoed omhoog te krijgen. Er is een groeiende aandacht voor deze problematiek.” ■

opnieuw invoeren’

*‘Beschikbaarheid
en kwaliteit
van groot belang’*

Uitgesproken

In de rubriek Uitgesproken komen mensen aan het woord met een uitgesproken opvatting, mening of visie over zaken die in de akkerbouwsector spelen. Het doel is een podium te bieden voor nieuwe visies, krachtige pleidooien, opmerkelijke drijfveren, wringende ergernissen en andere zaken die de akkerbouw ‘in het hoofd en in het hart’ raken. Wilt u zich ook een keer uitspreken? Mail de redactie via akkerbouw@agrio.nl en wij nemen contact met u op.